

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 11 września 2015 r.

PS-KNPS.431.6.23.2015.EZ

Pani
Monika Kryczka
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kudowie-Zdroju

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 7 – 8 lipca 2015 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.), zespół kontrolny w składzie: Ewelina Zygmunt – starszy inspektor wojewódzki: przewodniczący zespołu, Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki: kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kudowie-Zdroju, ul. Zdrojowa 27, 57-350 Kudowa-Zdrój. Zakres kontroli obejmował zgodność zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizację: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym - art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy - art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także zadań wynikających z art. 110 ustawy. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 7 lipca 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na II półrocze 2015 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Monika Kryczka powołana z dniem 1 stycznia 2013 r. na stanowisko Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kudowie-Zdroju. Pani Monika Kryczka jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 24 sierpnia 2015 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Kudowie-Zdroju w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z cyt. ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20. Natomiast

zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 12, 15 nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2, pkt 1, 4 i 5 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb.

Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7, 8, 9 nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

W Gminie Kudowa-Zdrój realizowane są zadania wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy. Kierownik OPS składał Radzie Miasta coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9 ustawy), natomiast nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy) i nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami, gdyż nie zgłaszano takich potrzeb (art. 110 ust. 6 ustawy).

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- wypełnienie niewłaściwej części kwestionariusza wywiadu u osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego;
- błędne oznaczenie organu administracji publicznej w decyzjach potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej;
- świadczenie pomocy w formie usług opiekuńczych bez wydania stosownych decyzji w tym zakresie;
- błędne naliczenie wysokości zasiłku okresowego osobie opuszczającej zakład karny;
- błędne przeliczenie wysokości zasiłku stałego spowodowane zmianą dochodu osoby.

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

Przy realizowaniu zadania w zakresie przyznania i wypłacenia zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono, że w sprawdzonych sprawach wywiady środowiskowe poprzedzające wydanie decyzji przyznających zasiłek celowy przyznany wskutek zdarzenia losowego sporządzono na części I kwestionariusza wywiadu środowiskowego. Wejście w życie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. 2012 r., poz. 712) spowodowało, że wprowadzono uproszczony i skrócony formularz stosowany do opisu między innymi takich sytuacji jak zdarzenie losowe, klęska żywiołowa. Zebrane w trakcie wywiadu (część VII kwestionariusza) niezbędne informacje umożliwiają ustalenie zasadności przyznania pomocy. Zatem wywiady przeprowadzane od dnia 7.07.2012 r. należało sporządzać na stosownym formularzu.

W decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej (sprawy: nr 2 Ł.W., nr 3 Z.O.) stwierdzono, iż błędnie wskazywano Ośrodek Pomocy Społecznej w Kudowie-Zdroju jako organ administracji publicznej, który je wydał. Organem właściwym do wydawania decyzji w powyższym zakresie, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. W związku z powyższym prawidłowo wydana decyzja organu I instancji winna zawierać oznaczenie, że jest to decyzja Burmistrza Kudowy-Zdroju, natomiast upoważniony pracownik winien podpisać się, jako osoba działająca z upoważnienia Burmistrza. Dodatkowo w sprawie nr 1 (Z.H.) stwierdzono brak oznaczenia organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Zgodnie z art. 107 k.p.a. decyzja winna zawierać między innymi oznaczenie organu administracji publicznej.

W dokumentacji osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych ustalono, iż strony złożyły wnioski o pomoc w tej formie w miesiącu styczniu 2015 r. Decyzje potwierdzające przyznanie usług opiekuńczych oraz określające odpłatność za ich realizację wydane zostały dopiero w miesiącu lutym 2015 r. tj. w chwili wejścia w życie uchwały Nr IV/11/15 z dnia 30 stycznia 2015 r. określającej szczegółowe zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Decyzje zawierały zapisy dotyczące okresu przyznania pomocy oraz naliczenia odpłatności od dnia 21.02.2015 r. w sprawie nr 1 S.G. oraz od dnia 23.02.2015 r. w sprawie nr 2 (B.G.) i nr 3 (M.K.). Usługi u podopiecznych realizowane były od dnia 1.01.2015 r.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że usługi za okres od dnia 1.01.2015 r. do dnia 20 lub 22.02.2015 r. realizowane były bez wydania stosownych decyzji w tym zakresie. Zgodnie z art. 106 ustawy – przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej.

Realizując zadanie w zakresie pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w aktach sprawy nr 1 (P.K.) decyzją Nr OPS-DEC/210000/001545/12/14 z dnia 4.12.2014 r. przyznano stronie zasiłek okresowy w wysokości 271 zł na okres od dnia 1.11.2014 r. do dnia 31.12.2014 r. Z przedstawionych akt wynika, że strona opuściła zakład karny dnia 21.11.2014 r.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej z zastrzeżeniem ust. 1a, który stanowi, iż prawo do świadczeń przysługuje osobom odbywającym karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Natomiast zgodnie z art. 106 ust. 3 cyt. ustawy – świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.

Mając na uwadze powyższe pomoc winna być przyznana za okres od dnia 21.11.2014 r. w wysokości 90,33 zł (za listopad 2014 r.).

W sprawie nr 1 (L.K.) decyzją Nr OPS-DEC/221000/001716/12/13 z dnia 31.12.2013 r. ustalono stronie uprawnienie do zasiłku stałego w wysokości 109,16 zł od dnia 1.12.2013 r. do dnia 31.12.2016 r. W miesiącu kwietniu 2014 r. strona uzyskała prawo do zasiłku pielęgnacyjnego w wysokości 153 zł miesięcznie. Pierwsza wypłata zasiłku nastąpiła w kwietniu. W związku z powyższym stwierdzić należy, że sytuacja dochodowa rodziny uległa zmianie. Zgodnie z art. 106 ust. 3a ustawy - zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny w okresie pobierania świadczenia pieniężnego nie wpływa na wysokość świadczenia pieniężnego, jeżeli kwota zmiany nie przekroczyła 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Mając na uwadze zmianę sytuacji dochodowej o więcej niż 10% odpowiedniego kryterium dochodowego decyzją Nr OPS-DEC/221000/000692/04/14 z dnia 7.04.2014 r. zmieniono wysokość zasiłku stałego do kwoty 30 zł od dnia 1 kwietnia 2014 r., zamiast od dnia 1 maja 2014 r.

W opisaney sprawie należy bowiem poprzez analogię zastosować art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Z powołanego przepisu wynika, że dochodem jest suma miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku. Skoro ustalenie prawa

do świadczeń następuje z uwzględnieniem dochodów uzyskanych w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku to należy przyjąć, że również zmiana decyzji wynikająca ze zmiany sytuacji dochodowej osoby uprawnionej lub rodziny powinna uwzględniać dochód uzyskany w miesiącu poprzedzającym zmianę. Decyzja powinna więc zostać zmieniona od miesiąca następującego po miesiącu faktycznej zmiany dochodu.

Ponadto stwierdzono, że Gmina Kudowa-Zdrój nie posiada uchwały dotyczącej ustalenia wysokości oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie. Zgodnie z art. 43 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej rada gminy w drodze uchwały określa wysokość oraz szczegółowe warunki i tryb przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego ustalać wypełniając części VII kwestionariusza wywiadu.
Podstawa prawna: § 8 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712).
Termin wykonania: na bieżąco.
2. W decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej wskazywać Burmistrza Miasta jako organ rozstrzygający sprawę.
Podstawa prawna: art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 581).
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Świadczenia z pomocy społecznej realizować na podstawie wydanej decyzji administracyjnej przyznającej stosowną pomoc.
Podstawa prawna: art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznawać za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustalać dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.
W związku z powyższym w sprawie nr 1 (P.K.) dot. osoby, która opuściła zakład karny dnia 21.11.2014 r. przyznany i wypłacony zasiłek okresowy od dnia 1.11.2014 r. do dnia 20.11.2014 r. w wysokości 180,67 zł należy zwrócić do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.
Podstawa prawna: art. 106 ust. 3 w związku z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.), art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).
Termin wykonania: w ciągu 15 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.
5. Zmiany wysokości świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w okresie jego pobierania przez stronę dokonywać, jeżeli kwota zmiany dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny przekroczyła 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Mając na uwadze sprawę 1 (L.K.) dot. zasiłku stałego należy zweryfikować uprawnienie strony do świadczenia za kwiecień 2014 r. i wyrównać zasiłek do kwoty 109,16 zł.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 106 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Przybowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Piotr Maziarz – Burmistrz Miasta
Urząd Miasta w Kudowie-Zdroju
ul. Zdrojowa 24
57-350 Kudowa-Zdrój
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Piotr Maziarz

Piotr Maziarz

